

BÖLÜM 8

LAPOROSKOPİK VE ROBOTİK RADİKAL PROSTATEKTOMİ AMELİYATI SONRASI HEMŞİRELİK BAKIMI

Özgül TOKAL¹
Hatice ERDOĞAN²

GİRİŞ

Prostat, erkeklerde olan ve yaklaşık olarak 18-20 gr. kadar ağırlığı olan bir salgı bezidir (1). Prostat yoğun yapıda fibromusküler bir bezdir. Prostat meniyi oluşturan sıvının bir kısmını salgılamaktadır. Bu salgı meninin akışkan hale gelmesine ve meninin dışarıya doğru atılmasına neden olmaktadır. Ayrıca vajinanın asitliğini dengeleyerek spermin ömrünü uzatan ve yumurtayı başarılı şekilde döllemede gerekli olan en uzun süreyi sağlama işlevini görür. Prostat anatomik yerleşim olarak mesanenin altında bulunmaktadır, arkasında rektum bulunur. Şekli, üstte mesanenin boynunu çevreleyen bir tabana sahip ters çevrilmiş bir koni gibidir, tepe noktası eksternal üretral sfinkter ile ilişkilidir (2). Ön tarafında ise leğen kemikleri vardır. Prostatın arka ve yan taraflarında penise giden sinirler ve damarlar bulunmaktadır.

Prostat kanserleri genetik ve çevresel faktörler nedeniyle dünyanın ve ülkemizin erkek cinsiyetinde en sık rastlanan ve kanserlerden kaynaklı ölüm sebepleri içerisinde en yaygın olarak görülenidir. Ülkemizde Sağlık Bakanlığının 2020 yılı ve Sağlık İstatistiği Yıllığının 2019 yılı verilerine göre toplam ölüm oranının %18'lik kısmını malign neoplazmlar oluştururken bu oranın %1'lik kısmını ise prostat kanserleri oluşturmaktadır (3). Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün 2017 verilerine göre ise prostat kanseri tüm kanser türleri arasında en sık görülen ikinci sırada bir kanser türüdür. Yine aynı verilerde erkeklerde %13,4'lük oran-

¹ Hemşire, Maltepe Üniversitesi, ozgultokal@hotmail.com, 0000-0001-6178-6949

² Dr. Öğr. Üyesi Maltepe Üniversitesi, haticeerdogan@maltepe.edu.tr, 0000-0001-6376-0267

KAYNAKLAR

1. Türk Üroloji Derneği. Ulusal Bilinçle Güncel Üroloji Toplantısı, Prostat Anatomisi Prostat Fizyolojisi Ameliyat Türleri 2009. (https://www.uroturk.org.tr/urolojihemsireligi/pdf/kars/p_a.pdf adresinden 05.02.2023 tarihinde ulaşılmıştır.)
2. Singh, O., & Bolla, S. R. (2021). Anatomy, abdomen and pelvis, prostate. In *StatPearls [Internet]*. StatPearls Publishing.
3. Sağlık Bakanlığı, Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2020 (<https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/43399,-siy2020-tur-26052022pdf.pdf?0> adresinden 24.12.2022 tarihinde ulaşılmıştır.)
4. Global Cancer Observatory, Estimated number of new cases in 2020, World, both sexes, all ages (excl. NMSC) (<https://gco.iarc.fr/today/online-analysis-table> adresinden 24.12.2022 tarihinde ulaşılmıştır.)
5. Endoüroloji Derneği, Endoüroloji Bülteni, Prostat Anatomisi: yeni Konseptler, <https://endouroloji.org.tr/bultenler/12.pdf> adresinden 05.02.2022 tarihinde ulaşılmıştır.)
6. Yencilek, F., Koca, O., & Kuru, M. (2018). Prostat kanserinde tanı. *Nucl Med Semin*, 4(3), 163-173.
7. Türk Tıbbi Onkoloji Derneği, Prostat kanseri Risk Faktörleri (<https://www.kanser.org/saglik/toplum/kanser-turleri-alt-kategori/prostat-kanserinin-risk-faktorleri> adresinden 05.02.2023 tarihinde ulaşılmıştır.)
8. Ekin, R. G., Zorlu, F. (2013). Türkiye verilerine göre prostat kanseri taranamalı mı. *Üroonkoloji Bülteni*, 12(2), 71-5.
9. Albright, F., Stephenson, R. A., Agarwal, N., Teerlink, C. C., Lowrance, W. T., Farnham, J. M., & Albright, L. A. C. (2015). Prostate cancer risk prediction based on complete prostate cancer family history. *The Prostate*, 75(4), 390-398.
10. Uçar, M., Şanlı, A., Kutlu, Ö., Erdoğan, T. (2018). Laparoskopik Radikal Prostatektomi Uygulanan Hastaların Cerrahi, Fonksiyonel ve Onkolojik Sonuçlarının Değerlendirilmesi. *Akdeniz Tıp Dergisi*, 4(3), 220-227.
11. Allan, C., Ilic, D. (2016). Laparoscopic versus robotic-assisted radical prostatectomy for the treatment of localised prostate cancer: a systematic review. *Urologia internationalis*, 96(4), 373-378.
12. Aktaş, Y. Y., Gürçayır, D., Atalay, C. (2018). Ameliyat sonrası bulantı kusma yönetiminde kanıta dayalı uygulamalar. *Dicle Tıp Dergisi*, 45(3), 341-351.
13. Ucuzal, M., Kanan, N. (2008). Robot yardımlı laparoskopik radikal prostatektomi ve hemşirelik bakımı. *Florence Nightingale Journal of Nursing*, 16(61), 57-64.
14. Altınel, M., Akıncı, S. (2010). Ürolojik Laparoskopik Cerrahide Postoperatif Bakım. *Adım Adım Laparoskopik Cerrahi, Türk Üroloji Seminerleri, Ankara, 1*, 147-152.
15. Woldu, S. L., Weinberg, A. C., Bergman, A., Shapiro, E. Y., Korets, R., Motamedinia, P., & Badani, K. K. (2014). Pain and analgesic use after robot-assisted radical prostatectomy. *Journal of endourology*, 28(5), 544-548.
16. AK, E.S. Ürolojik Cerrahi Sonrası Ağrı Yönetiminde Güncel Yaklaşımlar. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 23(4), 546-551.
17. An, X., Zhou, J., Ma, X., Song, B. (2021). Nursing Intervention Countermeasures of Robot-Assisted Laparoscopic Urological Surgery Complications. *Contrast Media & Molecular Imaging*, 2021.
18. Bölükbaş, N., Birlikbaş, S. (2019). ERAS rehberleri cerrahi sonrası hızlandırılmış iyileşme protokolleri. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 2(3), 194-205
19. Kırtıl, İ., Kanan, N. (2021). Abdominal Cerrahi Girişim Sonrası Erken Mobilizasyonun Gastrointestinal İşlevlere Etkisi: Sistematik Derleme. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 30(3), 166-176.

20. AK, E.S., Özbaş, A. Prostat Kanserinin Ameliyat Sonrası Bakımında Güncel Yaklaşımlar. *Journal of Academic in Nursing* 2019;5(1):81-89
21. Arlı, Ş. K., Bakan, A.B. (2020). Kateter İlişkili Üriner Sistem Enfeksiyonları Kontrol Önlemlerine Yönelik Hemşirelerin Bilgi ve Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 7(1), 1-7.
22. Kadanalı, A. (2006). Üriner sistem enfeksiyonları. *EAJM*, 38, 119-123.
23. Çolak, S., Vural, F., Bilik, Ö. (2022). Prostat kanserli hastaların yaşadığı psikososyal sorunlar ve hemşirelik yaklaşımları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 15(2), 233-239.
24. Cai, Y., Zhang, L., Bao, K., Jian, H., Zhong, J., Huang, Y., & Liang, L. (2021). Analysis of the Current Status and Influencing Factors of the Readiness for Discharge of Patients after Prostate Cancer Surgery Based on the Concept of Enhanced Recovery after Surgery (ERAS). *Open Journal of Nursing*, 11(12), 1086-1097.
25. Ayhan, H., İyigün, E., Göktaş, S., & Hatipoğlu, S. (2008). Radikal prostatektomi geçiren erkeklerin yaşadığı güçlükler. *Gülhane Tıp Dergisi*, 50(3), 180-189.
26. Mata, L. R. F. D., Napoleão, A.A. (2010). Nursing interventions for patients discharged from prostatectomy: an integrative review. *Acta paulista de enfermagem*, 23, 574-579.
27. Özbaş, A., Sayılan, A.A. Pelvik Taban Kas Egzersizi Eğitiminin Radikal Prostatektomi Sonrası Gelişen İdrar. 2015
28. Prettyman, J. (2019). Personalizing Treatment In the Delivery of Care by Nurses To Patients with Prostate Cancer. *Urologic Nursing*, 39(2).
29. Başbüyük, İ., & Armağan, A. (2016). Radikal pelvik cerrahi sonrası erkek cinsel sağlığı. *Androloji Bülteni*, 18(66), 170-6.
30. Çimen, H. İ., Direk, H. C., Halis, F., Köse, O., Gökçe, A., & Sağlam, H. S. (2018). Radikal prostatektomi sonrası erektil fonksiyon açısından robotik cerrahi ile açık cerrahinin karşılaştırılması. *Androl Bul*, 20, 35-38.